



Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta	Kristína Kordíaková
Studijní program	Multimédia a design
Specializace	Reklamní fotografie
Forma studia	prezenční
Akademický rok	2024/25
Název bakalářské práce	Zobrazení a význam smrti ve fotografii, Postsmrtne (Memento Naturae), Na prahu
Oponent bakalářské práce	Mgr. Lucia Fišerová, Ph.D

Študentka bakalárskeho programu Kristína Kordíaková zakončuje svoje štúdium v ateliéri Fotografie predložením textovej časti a praktickým tvúričím výstupom bakalárskej práce v troch častiach, ktoré sú navzájom prepojené témou smrti, smrteľnosti a jej obrazu vo fotografii.

Textová časť práce *Zobrazení a význam smrti ve fotografii* začína rozsiahlym prehľadom filozofických konceptov smrti a smrteľnosti, možno až príliš podrobným pre účely tejto práce. Trochu neproporčne pôsobí skok od stredovekej filozofie rovno k existencializmu 20. storočia. (Z filozofov predchádzajúcich období sa téme smrti dosť venoval napr. predstaviteľ nemeckého idealizmu prelomu 18. a 19. storočia G. W. F. Hegel.) Čo sa týka umiestnenia v štruktúre práce, určite by bolo lepšie tento filozofický exkurz predsadiť ešte pred kapitolou *Smrť a fotografia*, keďže sa k fotografii nijako nevzťahuje. Omnoho logickejšie už pôsobí zaradenie podkapitol *Smrť ako médium pomínutelnosti a pamäti* a *Smrť ako víťazstvo času*, kde autorka textu dáva do súvisu koncepty z teórie fotografie súvisiace s plynutím času a vrstvením pamäte, z pera R. Barthesa, A. Bazina alebo G. Batchena. Výborným doplnením vstupných úvah je aj zaradenie pohľadu na smrť cez prizmu etiky, čerpaný predovšetkým z myšlienok sociologičky Susan Sontag. Tá sa pod vplyvom zážitku náhodného zhliadnutia fotografií z Buchenwaldu snažila vo svojich textoch skúmať hranicu medzi tým, kedy v nás pohľad na obrazy utrpenia a smrti vyvolávajú empatiu a kedy už zvrátenú vizuálnu slasť, alebo prinajmenšom otupelosť.

Každopádne, textová časť práce Kristíny Kordíakovej je z hľadiska použitia cudzej literatúry veľmi bohatá a dobre ozdrojovaná. Študentka je schopná flexibilne vyberať a spájať informácie o téme smrti z iných vedných oblastí a usúvzťažňovať ich s médiom fotografie. Podrobným výskumom v oblasti filozofie a sociológie si zároveň pripravila vhodnú pôdu pre hlavnú kapitolu, v ktorej už rozoberá konkrétne fotografické súbory. Vďaka študentkinej schopnosti hlbokej empatie a pochopenia problémov iných sa aj analýzy dostávajú až ku koreňom pôvodných autorských myšlienok. Tému si rozdelila na problematiku umierania, absencie a zosnulého tela. Veľmi pôsobivou je záverečná kapitola *Víťazstvo nad časom*, kde sa venuje citlivej téme samovraždy a uvádza troch fotografických autorov, ktorí sa tak rozhodli ukončiť svoj život dobrovoľne. I keď môžeme polemizovať, či je tento odvážny čin víťazstvom, prehrou alebo niečím úplne mimo hodnotenie, táto krátka kapitola pôsobí ako akýsi epilóg celého textu. Je krátka, stíchnutá a bez obrázkov. Ako by v smutných príbehoch týchto autorov ani neboli zas až tak podstatné.

Textová časť práce sa číta veľmi dobre, je zrozumiteľná a neklíže sa po povrchu veci. Ak by som jej mala niečo vytknúť, bola by to možno menšia objavnosť, čo sa týka fotografií, pretože študentka vyberá iba notoricky známe a staršie súbory. Možno by bolo zaujímavé urobiť aj kratšiu rešerš, ako sa problematika smrti a jej zobrazenia javí v dnešných rokoch, ako ju vnímajú súčasní mladí autori. Taktiež by som pri takej podrobnej prepracovanej teoreticko-filozofickej časti čakala asi viac odkazov na jednotlivé filozofické rámce pri interpretácii

súborov, aby sa tak jednotlivé typy výskumov lepšie prepojili a dali si navzájom zmysel. Pri zmienkach o autoroch mi tiež chýbali informácie o rokoch narodenia, prípadne úmrtia, kvôli lepšiemu uchopeniu časových súvislostí.

Téma smrti naplňuje aj dva predkladané fotografické projekty. Výstavný súbor potemnených až znervózňujúcich fotografií z interiéru i exteriéru, nazvaný *Na prahu*, čerpá z filmovej estetiky Davida Lyncha a druhotne i z vizuality predstaviteľov inscenovaného dokumentu, ako napríklad z Gregory Crewdsona alebo Olafa Erwina. Nasvietené lokácie v prostredí lesa a lesnej chaty evokujú „miesto činu“. Prítomnosť smrti je tu citelná nielen prostredníctvom zakrytých tiel a dôkazného materiálu označeného policajnými číslicami, ale aj v podobe strachu z možno stále pretrvávajúceho nebezpečenstva. Scény sú pripravené veľmi starostlivo, no napriek tomu sa mi zdá, že výsledné zábery nemajú v sebe potrebnú vizuálnu intenzitu ani znepokojenie niečoho predtým vo fotografii nevideného.

Katalóg umeleckých objektov autorky Margarity Ivy *Postsmrtne (Memento Naturae)* považujem za veľmi podarený. Jemné svietenie plne korešponduje s pôvodnou myšlienkou umelkyne zastaviť smrť v čase a zbaviť ju rozkladu. Vďaka svetlu a detailným pohľadom uhynuté zvieratá pôsobia až mysticky, akoby im fotografia prisúdila večné a oslávené telá. Jedinú poznámku mám k miestami nadbytočnému opakovaniu podobných záberov, ktoré tak pôsobia ako varianty. O niečo prísnejší výber by celkovému vyzneniu katalógu pomohol.

Kristína Kordiaková odovzdala veľmi premyslenú a poctivo spracovanú bakalársku prácu vo všetkých jej častiach. Vzhľadom na pripomienky hlavne k výstavnému súboru, by som výslednú známku formulovala v intervale **A – B (výborne – veľmi dobre)**.

Závěrečné hodnocení bakalářské práce*A – B.....

V Brně dne9. 6. 2025.....

.....
podpis oponenta bakalářské práce

* Pro hodnocení použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------